

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 12

Oslo, den 21. mars 1935.

47. årg.

Redaktør: M gr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5, Abonnementpris kr 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3 4.

INNHold: Hyrdebrev - Et hundreårsminne - Maria bebudelse - Danske Kvinders Katholske Forbunds 10 årsfest - En sannferdig historie - Vår Frue Hospitals utlodning - I Kikkerten - Herhjemme - og derute - Basar på Hamar.

Hyrdebrev for fasten 1935.

II

Stor er den fare som truer den kristne overbevisning og det kristne liv fra materialismen og den antikristelige kulturs side. Men en ikke mindre fare truer fra moderne åndsretninger og såkalte kristelige bevegelser, hvor velmente de enn kan være. Derfor gjelder det for oss at vi er oss helt *bevist* *hvad* det er og *hvilke* verdier det er, som vi er så lykkelige å få besidde i vår katolske trosbekjennelse og vår katolske livsanskuelse — den som gjennom tidene har været kulturens beste vern.

Besjelet av den redeligste og reneste vilje opptrer mange av de moderne religiøse retninger og strømninger til vern for kristendommen mot tidens antireligiøse foreteelser, men alle disse retninger og strømninger tar som oftest sikte på våre følelser og stemninger og taler hovedsakelig til *disse*, hvorved det kommer klart for dagen, i hvor høi grad de mangler blick for det som er det vesentlige ved den av Kristus innstiftede Kirke. Selvfølgelig vil vi ikke benekte at hjertets følelser kan ha sin berettigelse i det kristne liv, men de må være *sanne* og *ekte*: d. v. s. ha sitt utspring i en dyp, indre overbevisning, basert på inngående kunnskap om Kirkens lære. Uten et slikt fundament kan vårt følelsesliv lett bli usundt og vakkende og blusse op med en intensitet som bevirker, at det fort slukner bort igjen.

Selvfølgelig er vi katolikker de første til å glede oss over hver gang vi ser, at kristendommen ennå har så megen makt over menneskenes sinn at en religiøs bevegelse kan få en veldig tilslutning og skape røre i et helt folk. Men når en slik bevegelse roser sig av at den ikke har noget dogme og ikke nogen konfesjon og når den ikke anerkjenner nogen av Gud innsatt autoritet, når den følgelig står likegyldig overfor kristen-

dommens intellektuelle innhold, idet den kun legger vekt på evangeliens *moraliske* side og inngår kompromiss med alle kristne konfesjoner, da har vi lov til å si, at den tross sine edle hensikter innebærer en fare for vår tro og vårt kristenliv, fordi den bygger på sand og ikke på «klippen», på den klippe som fikk forjettelsen direkte fra Kristus selv.

*

Grunnlaget, fundamentet for det kristne liv er vår tro, vår tro på vår Herre Kristi guddom og på Kirkens guddommelige misjon. Regnes denne bekjennelse for å være en biting, så har vår tro ikke mer noget holdepunkt. Når man ikke anerkjenner å ha over sig noen læremyndighet som tolker Kristi ord, så gis der ikke noe middel til å løse de stridigheter som alltid forekommer menneske og menneske imellem, ti så finnes der overhodet ikke noen autoritet som danner det *felles* grunnlag til enhet og enighet, til gjensidig forståelse. Men først og fremst: når man ikke anerkjenner noen læremyndighet som med ufeilbar inspirert sikkerhet tolker Jesu Kristi åpenbarings sanne innhold, så har man heller intet middel mot alle de forskjellige subjektive utlegninger av denne åpenbaring og da *må* der opstå strid og uenighet om alle de store betydningsfulle kristelige trosspørsmål. Denne uenighet vil da sikkert etter hvert ødelegge forholdet innenfor selve menighetens medlemmer innbyrdes, og ufordragelighet, dømmesyke, selvgodhet og selvrettferdighet vil umuliggjøre den broderkjærlighet som i de første kristne menigheters tid karakteriserte disse og som vi alle skal strebe etter å nå også i våre dager. Og verre ennå: da står portene åpne for tvil og anfektelser — og fra tvil til fortvilelse er veien ikke lang.

Dette innser ikke de moderne religiøse ånds-

retninger. De forstår ikke, at når man tror å kunne søke Gud og erobre verden for Kristus *utenom* Kirken og den kirkelige autoritet, så kan man ganske visst erobre den kristne *følelsesverden*, men før eller senere vil det gå op for dem som er erobret, at de har bygget sitt Gudsliv på «sand», på sine stemninger, på estetikk, på det som dog, når alt kommer til alt, hører *denne* verden til, om enn det er det fineste og reneste som jordelivet har å gi oss.

Men Kristus selv bygget Kirken på «klippen», på Peter og hans efterfølgere og lovet å være med *denne* Kirke inntil verdens ende. Det er denne fasthet, denne trygghet som fra *den* gang gjennom alle tider *inntil* våre dager representeres av den kirkelige læremyndighet, den kirkelige autoritet og som alle merker som en helt konkret trygghet, når de er kommet innenfor vår katolske Kirkes murer. Her holdes den famlende menneskeånd og det urolige menneskehjerte oppe ved noen ganske annet enn *følelser*, her holdes man oppe av *prinsipper* — evige og uforanderlige — hvilende på Guds ufeilbare ord og derfor sterke nok til å stå for påkjenninger utenfra og innenfra. At dette ikke betyr det samme som at den katolske trosbekjennelse gjør menneskene kolde og ufølsomme beviser vel best av alt Kirkens egen historie. Hvilken tro har hatt en slik inspirerende evne og makt som den der i sin tid fikk tusener på tusener til å dra ut for å erobre den hellige grav fra hedningene og som fikk og den dag i dag får tusener på tusener av unge mennesker til å forlate alt for i ordenslivet å tjene Gud og hans sak fremfor alt annet? Nei, vår hellige Kirke eier begeistringens ild. Dog er denne begeistring ikke bygget på et øieblikks stemning, men på den livsanskuelse og livsnorm Kristus selv har gitt og som er formulert klart og tydelig i *dogmene*, innenfor hvis rammer livet lever og beveger sig nu som blandt de første kristne.

Den katolske Kirkes dogmer er en klar og objektiv formulering av Guds egen åpenbaring, og all religiøsitet som ikke bygger på denne åpenbarings erkjennelse vil før eller senere vise sig uholdbar overfor den nøkterne virkelighet. Individualistiske synsmåter og følelsesutbrudd er og blir illusjoner, d. v. s. utslag av et subjektivt skjønn som hviler på tilfeldige foreteelser som miljø, utvikling og temperament og som derfor aldri kan føre til annet enn splittelse og sektvesen. En kristendom som fornekte, eller bare setter tilbake i annen plan Kristi guddom, og som derfor underverderer realiteten av hans ord og handlinger, — deri innbefattet hans innstiftelse av sin Kirke som hvilende på Peter — er ikke og kan aldri bli det man forstår ved positiv kristendom. Den er i sitt vesen negativ og bærer derfor spiren til alt negativt, oppløsende, tilintetgjørende i sig. Faktisk vil den ofte ende i religiøs likegyldighet.

*

Vi medgir selvfølgelig at mange av disse nyere religiøse bevegelser stiller høie moralske krav til sine medlemmer og derfor betyr et stort frem-skrutt fra det moderne hedenskap. Men i en i ånd og sannhet *kristelig* bevegelse kan disse moralske krav ikke adskilles fra Kristi læresetninger. At disse forsøk på å dele evangeliens budskap ikke er noe nytt viser apostlen Pauli ord oss når han beklager sig over at der gis mennesker som «deler Kristus». (1 Kor. 1, 12—13). Vi må anta og bekjenne den *hele Kristus* — ikke alene hans bud, men også hans lære og handlinger, *alle som én*. Derfor kan vi ikke legge ny grunnvoll under det rike som han har etterlatt oss; «midt iblandt eder.» Han som sa at han er *veien* er den eneste, som kan gi oss den rette *livslinje* å følge.

Høitelskede i Herren, hvilken skatt har vi ikke fått i vårt urokkelige forhold til Kirken og dens lære — hvilket holdpunkt i alle livets stormer, de komme utenfra eller fra vårt eget hjerte. Betenk hvilken skatt vi har fått i vår tro og vår bekjennelse til Kirkens læresetninger, til Kirkens bud og forbud, til dens sakramenter, liturgi og autoritet. Og la oss love hverandre og hjelpe hverandre til å holde det løfte: *alltid å stå fast om det som Gud har åpenbart oss og lært oss og la dette bære vårt liv, inspirere det og gi oss vår livsanskuelse*. La oss holde vår tro ren for alt det som kan gjøre den uklar og for dunkle den, ti dette vilde bety uro og uklare linjer for vårt eget daglige liv, vilde bety en urolig samvittighet. *En ren samvittighet hviler på en ren tro — og denne rene tro er ene vår katolske tro efter Kristi egen innstiftelse.*

I den finnes *alt* det som nu stykkevis forkynnes av de moderne religiøse retninger. I den finnes *alt* i *hele sin fylde* og derfor også i *hele* sin kraft og styrke. Kirkens *absolutthetskrav* er den største hjelp for oss katolikker i livets vanskeligheter — ti den tillater intet kompromis hverken innad eller utad. Som medlemmer av Kristi egen Kirke kan vi aldri gå på akkord med vår samvittighet. Kirken, der som Kristi legem omfatter oss alle, kan aldri gå på akkord med de trosbekjennelser som vil «dele Kristus». Den vet at absolutt ærlighet, absolutt renhet, absolutt uselv-iskhet og absolutt kjærlighet er uigjennemførlig som livsanskuelse, *hvis* ikke alt dette hviler på uforanderlige og ufeilbare prinsipper og hvis disse ikke iverksettes under veiledning av Kirken, som er ledet av den Hellige Ånd.

Den katolske kristnes streben efter fullkommenhet er en stadig vekst i livsforvandling og livsfornyelse, understøttet av Kirkens nådemidler og med dens lære- og hyrdemyndigheter som veiledere. Den katolske kristnes konkrete viden om at vi alle er ett i Kristus og dermed alle ett i hans mystiske legem, vår Kirke, her på jorden har alltid som konsekvens hatt samdeling av mate-

rielle og spirituelle goder. Ti vi vet jo at vi alle er barn av den samme Far og derfor plikter å vise innbyrdes søskenkjærlighet i ord og handlinger mot hverandre.

Og hvad syndsbejennelse angår så har vi intet å søke hos andre. Vi respekterer den menneskelige personlighet altfor høit til at vi vil legge det åk på den som den offentlige syndsbejennelse innebærer og som tross alt ikke kan gi oss annet enn menneskelig trøst, men ingen sikkerhet for vår sjels *evige* fred. All syndsbejennelse for mennesker er og blir surogat for den institusjon som vi katolske kristne eier og hver dag bør prise og takke Gud for: vårt skriftemål for *presten*, Guds vigslende tjener og Hans sønns representant her på jorden. Vi skrifter ikke for mennesker men for *deres* etterfølgere, som fikk overdratt makten til å «løse og binde» og vi *vet* derfor ifølge Kristi egne ord, at den synd vil løses fra i skriftestolen, den absolusjon vi *der* får, er ingen jordisk trøst alene, men har evighetsverdi også for vårt møte med den store dommer på den siste dag.

Vi Kirkens barn må aldri tape av syne at den katolske Kirkes livsideal er å skape en lutret, en forklart menneskenatur, som i sin moralske streben hever sig over alle livets vanskeligheter og småligheter til uselvishet, til kjærlighet til Gud og nesten. Med andre ord at *Kirkens livsideal er den heroiske, uselviske etterfølgelse av Jesus Kristus*. Kristus Frelseren krever av sine at de skal være verdens lys og jordens salt. Det er derved de kristne beviser at de er Kristi disipler og Kirkens barn.

Den katolske Kirke meddeler oss den reneste og dypeste livsanskeelse, den edleste livsnorm, selve Jesu Kristi lære. Vi vet at gjennom Kirken tilflyter oss det skjønneste og beste vi mennesker kan eie og ønske å eie: den sikre forvissning om at vi er Guds barn og at Gud er vår far. Vi er Guds barn, fordi vi er Kirkens barn.

*

Det fremgår av dette, høitelskede i Herren, at det som de moderne bevegelser tror å kunne bringe oss har vi selv alltid eiet i hele dets fylde. Men om vi enn derfor ikke trenger dem og deres lære, så *trenger vi katolisismens levende virkeliggjørelse i alle dem som kaller sig katolikker*.

Her er brennpunktet.

Vi hører nu så ofte at vår hellige Kirke klandres for sin avmakt overfor tidens vanskeligheter og man bebreider den dens mangel på apostolisk kraft. Den klandres fordi den har «for mange advokater og for få vidner» og fordi dens presteskaps forkynnelse ikke har slagkraft nok til effektivt å påvirke menneskenes sinn. Bebreidelsene er ikke helt uberettigede, men la oss gå i oss

selv og klart innse grunnen: skylden er ikke Kirkens, ti den har i sig selv intet mistet av sin gamle Guds kraft og Guds kjærlighet. Skylden er utelukkende deres, som ennå tror å kunne kalle sig Kirkens barn, skjønt de har latt sig smitte av tidsånden og i beste fall er blitt sløve og likegyldige, hvis de da ikke også har hengitt sig til tidens laster og direkte lever et liv, som står i den skarpeste motsetning til Kirkens vilje og lover.

I mitt hyrdebrev ifjor skrev jeg hvor nødvendig det er at vi alle er oss levende bevisst at vi tilsammen utgjør Kirkens legem og at Kirkens sak ikke alene er prestens men også legfolkets. Denne fundamentale sannhet *må* igjen bli en levende virkelighet i oss alle. Legfolkets andel er ikke passiv, slik som kanskje mange oppfatter det: å gå i kirkehusene og høre på prestens forkynnelse, gjøre bruk av sakramentene, men ellers forholde sig udeltagende overfor Kirkens anliggender. Dette er en stor villfarelse — så stor at *den* i meget høi grad er skyld i den religiøse likegyldighet og det store frafall fra kristendommen som vi iakttar ute i verden. En passiv menneskemasse uten personlig indre overbevisning og uten personlig ansvarsfølelse er et lett bytte for en listig fiende, fordi den ingen personlig indre motstandskraft har. Og en slik passiv menneskemasse eier ingen som helst slagkraft som kan sette den i stand til å gjøre en innsats når det kreves.

Derfor, høitelskede i Herren, appellerer jeg til hver enkelts initiativ, til hver enkelts hellige aktivitet for kristendommens og Kirkens idealer — til hver enkelts streben etter å virkeliggjøre disse idealer i eders eget daglige liv! I må aldri glemme at også *I* har andel i Kristi kongelige prestedømme og at det avhenger av *eder* om Kristi rike skal vinne seir, om *kjærligheten* og *offerviljen*, *tålmodigheten* og *fredsviljen* atter skal bli de avgjørende krefter i alle mellemmenneskelige forhold. I samme grad som *I* modner disse Kirkens frukter og gjør dem til næring for eder selv og eders nærmeste i det daglige liv — i samme grad vil vår hellige Kirke få fotteste i verden og dens lys vil stråle i mørket så alle vil se dens herlighet.

Ja, hjertene må opplammes for Kristi rike og vår tids store opgaver, ikke derved at vi lar oss begeistre og henrive av de moderne strømninger og anskuelser, i hvilke det kun finnes en brøkdell av de idealer og den kraft som vi har i vår hellige katolske Kirke, men derved at vi gjennemtreges av Kirkens guddommelige lære og guddommelige misjon, for så med brennende iver og glødende kjærlighet å arbeide på vår egen og våre medmenneskers livsforvandling og livsfornyelse.

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings-
og livrenteselskap
Stiftet 1847.

Vårt liv må gi beviset for Kirkens sannhet. Det må være beviset for at Guds kraft bor i Kirken, en kraft som kan forvandle menneskenes hjerter, føre dem til hellighet og til den salige Guds fred som Frelseren har efterlatt sine. Vår uselviske kjærlighet til de fattige og trengende skal være tegnet på at Gud bor i oss og at vi er gjennemtrent av Kristi store bud om å elske hverandre. Vår ydmyke og andektige holdning i Guds hus skal vise at vi er gjennemtrent av den nådekraft vi har i Kirkens gudstjenester og sakramenter, gjennemtrent av en dyp, indre tro på Jesu virkelige nærvær i Alterbrødet. Vår brennende iver for Kristi rikes fremme skal gjenspeile vår tro på Kirkens guddommelige misjon og på Kirkens kraft til å fornye menneskene og gi dem hjertefred midt i en verden full av trengsler og vanskeligheter.

*

Høitelskede i Herren, bli tro mot vår hellige Kirke: «Hold ut i troen til tross for alle ydmykelses, forargelser og frafall.» Vi må bli vår Kirke tro på tross av all materialistisk og antikristelig kultur, på tross av alle velmente og tiltalende strømninger, som aldri kan erstatte det vi har i vår katolske religion.

Det vil ikke si at vi på noen måte skal se ned på de mennesker som ikke deler vår tro. Nei, tvertimot vil vi med troskap mot vår Kirke forbinde aktelse for andres overbevisning og kjærlighet til alle våre medmennesker. Det eneste vi må bekjempe det er synden og likegyldigheten overfor de høie religiøse verdier.

Og vår tro og troskap må vise sig ved vår levende samhørighetsfølelse med Kirken, ved inderlig deltagelse i Kirkens nådeliv og oppgaver. Deri ligger kilden til vår kraft og vår hjertefred.

Høitelskede i Herren, i kraft av mitt hellige embede som eders hyrde, minner jeg eder om alt dette.

Den treenige Guds velsignelse stige rikelig ned over eder alle og forbli hos eder alltid. Amen.

Nærværende hyrdebrev blir å oplese i alle kirker og offentlige kapeller på de to første søndager i Fasten både i fromessen og i høimessen.

Gitt i Oslo den 11. februar 1935.

† *Jacob Mangers.*

Biskop av Selja.

Apostolisk Vikar.

Et hundreårsminne.

IV.

Mgr. de Quelen, som få år i forveien hadde sett sitt biskoppelige palé gå op i luer som et offer for juli-revolusjonens kirkehat, forstod fullt ut å verdsette Lacordaires suksess. Han så at den betød en helt ny mentalitet overfor kirke og religion, og da Lacordaire avsluttet årets siste conférence, reiste erkebiskopen sig fra sin plass i katedralen og hilste Lacordaire som den nye profet. Men det var ikke bare erkebiskopen som gledet sig. Blandt den studerende ungdom som med iver hadde fulgt Lacordaires foredrag og gjennom hans forkynnelse hadde oplevet noe i retning av befrielse for enhver mindreverdigfølelse på konto av religion og kristentro, hersket det stor begeistring. Ozanam som to år i forveien hadde stiftet den første St. Vincensforening utbrøt etter den første conférence: «Endelig en som setter vårt blod i brann!» Og den kjente historiker og forfatter Thureau Danguin betegnet Lacordaires Notre-Dame-foredrag som en av de merkeligste og betydningsfulleste begivenheter i det moderne Frankrikes religiøse historie. Det er neppe for meget sagt at Frankrikes tilbakevenden til katolisismen, etter revolusjonens katastrofer, skriver sig fra denne begivenhet. Det var fra prekestolen i Notre-Dame at det skapt ny forståelse for Kirkens oppgaver og kristendommens livskraft. Lacordaire fremholdt klart og anskuelig at samfundet ikke kunde undvære den kristne religion. «Det gamle samfund gikk til grunne fordi man hadde fordrevet Gud,» sa han, «det nye lider fordi Gud ennu ikke er vendt tilbake.» Dersom et menneske

har vanskelig for å leve uten religiøs tro, så må dette bli enda vanskeligere for menneskenes samfund. Et folk, det er et stort fellesskap i kamp og lidelse, og uten religion, navnlig uten kristendommen, hvor skal man finne botemidler for alle de mange onder eller trøst for de mange ulykkelige? Lacordaire fremholdt stadig hvorledes det gikk et samfund uten Gud: familielivets oppløsning, sedenes forfall og despotisk maktmisbruk fra de styrendes side. Men Lacordaires forkynnelse var fri for den sedvanlige forherligelse av fortiden på nutidens bekostning og hans utsyn mot fremtiden var preget av optimisme. Han hilste med glede teknikkens fremskritt og de nye oppfinnelser og forutsa hvorledes disse vilde opheve avstandene mellom folk og steder. I hans øine kunde disse oppfinnelser bare ha et eneste mål: å fremme sannhetens utbredelse.

I fastetiden 1836 holdt Lacordaire en ny serie foredrag for den samme veldige tilhørerskare og hans suksess var stadig stigende. Aldri i hele sitt liv har han vært omfattet med slik popularitet. Og så under det siste foredrag meddelte han sine tilhørere at han for en tid vilde trekke sig tilbake fra sin forkynnelse: «Jeg overlater i min biskops hender denne prekestol og disse konferanser, denne institusjon som nu er grunnlagt, grunnlagt av ham og av eder, av hyrden og av folket. En stund har hans og eders gunst omstrålet mig, tillat at jeg fjerner mig for en tid for å være alene med Gud og med min svakhet.» En sterk mumlen lød fra tilhørernes tette skare og denne uro hadde ikke helt lagt sig, da erkebiskopen reiste sig og med et sørg-

modig uttrykk bekreftet Lacordaires ord og tilføjet at det var hans hensikt å reise til Rom og redegjøre for Paven om det han hadde utført.

Hvad var det som beveget Lacordaire til dette skritt, som syntes så uforståelig for hans venner og beundrere? Det var først og fremst hans overbevisning om ikke å være tilstrekkelig rustet for sin oppgave. Han fant at han trengte noen års stillhet, til studium og bønn. Dette viser hvor lite berørt han var av de triumfer han feiret. Forresten må det tilføies at beundringen var ikke enstemmig. Hans motstandere betraktet ham stadig med mistanke og beskyldte ham fremdeles for ikke å være nogen helt pålitelig kirkens mann. Og det er nok mulig at denne vedvarende opposisjon har øvet en viss innflytelse på Lacordaire. Men Lacordaire hadde ennu en grunn til å ville trekke sig tilbake for en tid. Hans suksess hadde nok vært stor, men han hadde likevel bare nådd frem til en brøkdel av den store masse, som burde få høre kristendommens budskap. Lacordaire kom derfor, først uklart men etterhvert bestemtere og tydeligere, på den tanke at man i Frankrike igjen måtte få et ordenssamfund, hvis medlemmer især skulde vie sig til ordets forkynnelse.

Så drog han da for annen gang til Rom, og der fikk han overalt den beste mottagelse. Der forstod man fullt ut å verdsette både hans begavelse og hans øvrige egenskaper. Fra enkelte hold i Frankrike motarbeidet man ham fremdeles, men i Rom hadde man ikke glemt hvorledes han hadde bøiet sig for Kirkens avgjørelse i Avenir-saken. Og han fant i Rom hos Paven og kardinalene en støtte, uten hvilken han aldri hadde kunnet gjennomføre de store planer som Forsynet ledet ham til å gå inn for. I et brev fra dette Roma-ophold skrev han at han aldri hadde vært så rolig og lykkelig. «Jeg har en følelse av å være kommet i havn. Intet sted hersker der så stor frihet forenet med slik trygghet. Her gjør ikke enhver sine tanker til dogmer, eller sitt parti til en kirke.» Et strålende vidnesbyrd om Lacordaires høisinn har man i følgende ord, fra denne tid, om hans efterfølger på prekestolen i Notre-Dame, *jesuitterpateren de Ravignan*: «Ravnans suksess, som har vært til så megen velsignelse, har i høi grad lettet mig gjennomførelsen av min beslutning. Hvis man ikke hadde kunnet erstatte mig, vilde det vært vanskelig for mig ikke å vende tilbake til Paris nu. Forsynet har sørget for det. Det er forresten meget heldig at konferansene i Notre-Dame ikke blir et personlig verk, men at de gir flere anledning til der å utfolde sitt talent til ære for geistligheten og til beste for ungdommens undervisning.»

Høsten 1837 vendte han tilbake til Frankrike for, efter anmodning, å preke en tid i Metz. Fra Rom bragte han med sig tanken om ikke bare selv å tre inn i et ordenssamfund, men også å arbeide for gjenoprettelsen av en av de gamle ordener, som var blitt fordrevet under den franske revolusjon. Lenge var han i tvil om hvilken orden han skulde velge, og ofte tvilte han på om det i hele tatt lot sig gjennomføre. Han måtte regne med motstand fra mange hold, også fra regjeringen, som vilde oprettholde loven som forbød ordensfolk å slå sig ned i Frankrike. Men han hadde også

Père Henri - Dominique Lacordaire O. P.

sine personlige vanskeligheter. Alene tanken om å skulde opgi sin frihet og bøie sig for regler og foresatte fylte ham til tider med skrekk. Hans tanker tok dog mer og mer en bestemt retning, og da han efter et års forløp vendte tilbake igjen til Rom, hadde han bestemt sig for St. Dominikus's tradisjonsrike og navnkundige orden. I Rom fikk han atter den beste mottagelse, bl. a. hos jesuittene som i høi grad opmuntret ham til å gå igang med sine planer. Hans motstandere i Frankrike søkte fremdeles å hindre ham, og de fremholdt overfor Rom at hvis man tillot en slik stiftelse i Frankrike vilde den sikkert bli et tilholdssted for Lamennais' gamle venner. Men i Rom var man for kloke til å feste lit til disse fantastier. Og da det lykkedes Lacordaire å samle fem unge menn som sammen med ham vilde danne grunnstammen i Dominikanerordenens nye provins i Frankrike, var saken avgjort. Man stillet et kloster i nærheten av Rom til rådighet for dem i novisiatåret og 9. april 1839 blev de seks franskmenn innkleddt som dominikanere i St. Maria-Minervakirken i Rom. Dette regnes med rette for en stor dag i ordenens og i hele Kirkens historie. Den franske gren av Dominikanerordenen har i de forløpne hundrede år innlagt sig overmåte store fortjenester. Dens virksomhet når langt ut over Frankrikes grenser og omfatter nu Brasilien, Mesopotamien, for ikke å tale om dens gjerning i Norge, som vi alle kjenner og skatter så høit. Blandt de franske dominikanere har det i denne tid vært en rekke fremragende predikanter som Monsabré og Janvier og teologer som Gardeil, Garrigou-Lagrange og den berømte bibelforsker, Père Lagrange.

(Fortsettes.)

Maria bebudelse.

Den hellige jomfru gir oss et følgeverdige eksempel på ydmykhet og mot den gang hun mottar engelens hilsen. Da hun sier: „Se jeg er Herrens tjenerinne“, avværger hun engelens looprising med den allerdypeste ydmykhet — men straks etter viser hun det høieste mot da hun utbryter: „Mig skje efter Ditt ord!“

St. Frans av Sael.

Danske Kvinders Katholske Forbunds 10 års fest.

I fordums tid, da Romas ord
så vidt om landet lode,
stod kvinnens sak i høien nord
i livets fulle grøde.

Med disse ord, sunget av et damekor, innleddes Danske Kvinders Katholske Forbunds 10 års stiftelsesfest onsdag den 20. februar kl. 19¼. Pastor P. Andreasen hadde til N. W. Gades festlige opus 51 (årstidsbilleder) diktet en tekst, som i fire avsnitt med sang og klang skildret kvinnens kår i det katolske nord, i reformasjonens uværstorm og i den nyere tids kvinnebevegelse, hvor

. . . alle skal fylkes i kvinnes hær
i kampen for det, som vi alle har kjær:
For hustruer, mødre og ugiftes rett
i hjem og i stat og i skole.

Kantaten var med stor dyktighet blitt innstudert av frk. Ulla Andersen og fremførtes meget virkningsfullt med Ragna Schack i solopartiene og Marie Dudley og Ebba Willian ved klaveret.

Blandt gjestene bemerket vi Hs. excellense Biskopen, pastor v. d. Kettenburg, P. Rektor Lucas, pastor Ronge, P. Sialm, P. Spaus, P. Wegener, pastor Andreasen; fru Anna Backer fra Norge, komtesse Hamilton-Overholm og grevinne Hamilton fra Sverige, lensgrevinne Holstein-Ledreborg, redaktør Fr. v. Jessen, m. fl.

Efter kantaten talte Hs. excellense Biskoppen og tolket sin glede og stolthet over det syn, som bød sig for hans blick. Han kjente i D. K. K. F. mange mulieres fortes, mange sterke kvinner, sterke ved ekte kvinnelige egenskaper som religiøsitet og sund konservatisme, sterke til å stå imot tidens strøm. En av de ting som biskoppen især la de unge kvinner, hvis fremtidsdrøm det var å stifte et hjem, på sinne, var å vokte sig omhyggelig for ekteskap med en fraskilt. Biskoppen var stolt av, at Ligaen var opstått i hans tid, og avdøde biskop v. Euch vilde sikkert ha knyttet mange optimistiske forhåpninger til en slik aften. Biskoppen selv var somme tider pessimist, men ikke på en slik aften. «Jeg har sett hvad som kan skje, og jeg setter store forhåpninger til det som ennu vil skje.» Sjelen, primus motor, i dette arbeide var kjent av alle, det var hoffdame Augusta Utke

Ramsing, som hadde ofret sig helt for dette arbeide. «Jeg sier til Eders president: Bli ved på denne måte. Jeg vet, at Deres hensikt en ren. De er en katolikk helt igjennem, en radikal katolikk. Bliv ved dermed. Følg nøie den kirkelige autoritets direksjon, handle ikke på egen hånd, ellers kommer man lett på farlige sidespor. Men behold renheten i hensikten, ydmykheten, bøieligheten.» Som hyldet til alt det gode, som var blitt utrettet, og som opmuntring overrakte biskoppen derefter den av Leo XIII stiftede pavelige utmerkelse: «Pro ecclesia et pontifice»s gullkors.

I det påfølgende festmåltid deltok op imot 250 personer. Som første taler takket hoffdamen i bevegede ord for utmerkelsen. Hun betraktet den som gitt til Ligaen. En særlig takk rettedes til fru Anna Backer og sekretæren frk. Ulla Andersen. Med tilfretshet kunde taleren oplyse, at der stod ca. 1000 medlemmer i Ligaen, og når man fraregner dem, som gikk igjen i flere foreninger, var det ca. 700. Især var det gledelig at ungdommen fylket sig om den. Formannen bad fru Backer om å motta utnevnelsen til æresmedlem. Samme takket og fortalte om de skandinaviske forbunds stiftelse efter tilskynnelse fra den internasjonale Liga, især efter et møte i London. D. K. K. F.s formann lærte fru Backer å kjenne ved en mottagelse på Københavns rådhus.

Ved kraft, varme og begeistring utmerket herr redaktør Franz v. Jessens tale sig, og han tømte sitt glass for hvad Rom har betydd for verden og Danmark. Redaktøren uttalte, at han for intet i verden vilde undvære hvad dansk katolisisme betød for samfundet. Den var både gjær, surdeig og salt. Som en, der alltid hadde interessert sig for mindretallene, kunde han konstatere, at den katolske Kirke hadde vernet om deres rettigheter. Roms ånd var dypt nasjonal og internasjonal samtidig.

Under kaffen opførtes der en liten sketch «Fremtidsdrømme» av Astrid Juel-Nissen, som sammenlignet generasjonen omkring 1875 med den kommende omkring 1945, og godt fremførte alle kvinnebevegelsens problemer: forholdet mellem gamle og unge, moderskap og erhverv, Ligaens mål etc. Efter en rimet takk, som frk. Birgitte West rettet til festens arrangører, hevedes bordet, og ungdommen trakk sig tilbake til aftenens «Mosjonsgymnastikk» og muntre avslutning. For avslutningen hadde man i et telegram til Hs. hellighet Paven bedt om den apost. velsignelse.

—z. («Nordisk Ugeblad»).

En sannferdig historie.

Den gamle prest forteller:

«Det banket på prestegårdens port og noen kalte mig ved navn. Hadde jeg drømt —? Jeg satte mig i sengen og ventet et øieblick — nei, der var det igjen!

Ingen tvil mer — jeg sprang ut av sengen og åpnet vinduet. Og i månens klare skinn så jeg at der stod en ærverdigg gammel mann utenfor som, da jeg spurte om hans ærend, straks bad mig bringe det allerhelligste sakrament til en som holdt på å dø «i den nedre mølle». «Med engang» — svarte jeg straks. Efter et par minutters forløp var jeg påkledd og nede ved døren. Selvfølgelig hadde jeg ventet å finne budbringeren der — men han var der ikke. Nu var veien til «den nedre mølle» nok så lang og jeg bestemte

mig derfor til å ta kirketjeneren med. Jeg vekket ham, sa ham hvad det gjaldt — og mens han kledte på sig hentet jeg i kirken alt til de siste sakramenter.

Så gikk vi så fort vi kunde — men da vi kom til møllen lå hele huset i det dypeste mørke — ikke en lysstråle sivet ut bak noen av de tillukkede vinduer.

«Det var merkelig», sa jeg til min ledsager, «jeg er blitt kalt og man venter mig og allikevel ikke lys noe sted.»

«Den sykes værelse må antagelig ligge på den annen side av huset,» svarte kirketjeneren og banket på døren. Etter noen minutters forløp lukket mølleren selv op i nattøi og med et lys i hånden. Han blev synlig forbauset da han så mig.

«De har latt mig kalle til en syk med sakramentene,» sa jeg.

«Jeg! — Men hr. pastor, det må være en feiltagelse. Her i huset er ingen syke.»

«Og allikevel kom der for ca. tre kvarter siden en gammel mann og bad mig straks komme herbort.»

«Det begriper jeg ikke — men vær så snild å komme innenfor. Kanhende finner vi en forklaring.» Med disse ord gikk mølleren foran mig inn i storstuen. Jeg stillet det hellige sakrament ærbødig fra mig på bordet og mølleren — som i en fart hadde fått litt klær på sig — bød mig en stol og sa: «Nei, heldigvis er vi alle friske her! De må ha misforstått budet, hr. pastor.»

«Nei undskyld, det har jeg ikke. Der blev uttrykkelig sagt: «den nedre mølle». Kanhende er noen av tjenerne syke?»

Men med den største bestemthet forsikret han: «Alle er gått friske til sengs — også min eldste bror som like er kommet på besøk.»

«Deres bror?» — en tanke slo ned i mig — «vær så snild å se til ham. Mulig er der tilstødt ham noe i nattens løp.»

Fullstendig sikker på at min frykt var helt uten grunn rystet mølleren på hodet men gikk allikevel ovenpå for å se til broren. Han kom øieblikkelig tilbake:

«Kom fort, hr. pastor. Min bror har fått slag og holder på å dø.»

Jeg tok straks sakramentene og fulgte husets herre — og traff den syke allerede meget svak men ennå ved full bevissthet, skjønt han hadde vanskelig for å tale. Først ydet jeg ham hele religionens bistand og styrket ham ved nådemidlene — så spurte jeg ham om hvem det var som han hadde sendt til mig.

«Hvem? — nei, jeg har nok ikke sendt noen,» hvisket han. «Jeg hadde jo ikke engang krefter til å rope på hjelp.»

«Men — hvem kan da den gamle mann være som kom til mig?» spurte jeg. «Lengtet De meget efter sakramentene da De merket De blev syk? Bad De en bønn om dette?»

Den syke nikked. Så samlet han sine siste krefter og sa: «Da jeg merket hvordan det stod til så anropte jeg St. Josef, min vernehelgen, om ikke å la mig dø uten sakramentene — og det er sikkert han som har sendt bud til Dem.» Og i dyp takknemlig ærbødighet foldet han sine hender.

Jeg blev hos ham hele natten og helt overgitt i Guds hender lukket St. Josefs venn sine trette øine ut på morgenstunden.

Og jeg delte hans tro på at det er alle døendes høie beskytter, St. Josef, som her hjalp.

Vår Frue Hospitals utlodning.

I den nye Doblouggård i Dronningensgate har St. Josephssøstrene nu allerede i noen tid hatt en liten filial. Her foregår nemlig et salg av lodder og inntekten skal tilfalle det aldersdomshjem for hospitalets søstre som det ganske enkelt må sies å være vår *plikt* å hjelpe dem til å få. Ti hvem trenger mer til en stille og fredfylt livskveld enn nettop disse søstre hvis hele livsdag er en eneste lang opofrelse for andre — for de syke og lidende? De av oss som har ligget på Vår Frue Hospital vet dette av egen erfaring og er derfor også sikre gjester hver gang søstrene har sin utlodning. Men vi behøver ikke å ha vært syke for å ha lært St. Josephssøstrenes aldri sviktende kjærlige hjelpsomhet å kjenne: Vår Frue Hospital har sett mange komme bedrøvet og gå glade bort. Derfor er det en *felles* kjær plikt nu for oss alle å yde efter evne søstrene noe igjen for alt det de har gjort og gjør for oss.

La oss dessuten tilføie at sjelden treffer man på en utlodning med så vidunderlige håndarbeider som på denne, — like smakfulle i mønstre som fullkomne i utførelse. Deres verdi — om de skulde kjøpes — vilde ligge langt op i de 3-sifrede talls rekke.

Med disse ord vil vi altså minne om at det ikke er så svært lang tid til at utlodningen slutter og at man for 1 krone får gjennomgangslodd med en mengde chancer. Men først og sist minner vi om *formålet!*

} kikkerten.

I en artikkel i Morgenbladet: «Hos jesuittene i Loyola» forsikres det ennå en gang at jesuittene lærer at «hen-sikten helliger midlet.» Denne gang opgis en ukjent soldat i begynnelsen av 1880-årene som kilde til den gamle påstand, som jesuittenes motstandere i tidens løp med opbydelsen av stor iherdighet og med like stort tidstap forgjeves har søkt å bevise ved å granske jesuittenes moralteologiske og øvrige verker. Det er enda godt forfatteren av nevnte artikkel ikke påstår selv å ha hørt det av en jesuitterpater. Det hadde vært like lett for ham og like vanskelig for oss å kontrollere 50 år efter.

Herhjemme: —

HENNES MAJESTET DRONINGEN avla tirsdag Vår Frue Hospitals utlodning et besøk og tok flere lodder.

OSLO. — St. Josephsdagen var der som vanlig ikledning av søstre ute på Vår Frue Villa. Tre postulanter mottok den vigslende drakt mens tre søstre avla de evige løfter og fire søstre fornyet de årlige løfter. Hans høierverdighet biskopen forrettet den hellige handling, assistert av mgr. Irgens og pastor Ugen, og holdt en gripende tale til de unge søstre om

ofrets betydning — det store offer som de bragte nu og som skulde fornyes daglig i likhet med Kristusofret på Golgata og i den hellige Messe hver eneste morgen. Ordenslivet som de nu gikk inn til var den beste forberedelse til å nå livets mål: en død som er «kostbar i Herrens øine» — og dette mål kunde de nå. En gammel St. Josephssøster hadde nylig vindet på sitt dødsleie om hvor lykkelig hun følte sig til «nu skal jeg jo opnå det som jeg har arbeidet for hele livet igjen.» — Den skjønneste høitidelighet avsluttedes med Te Deum og Sakramental Velsignelse.

OSLO. — Mariakongregasjonens møte søndag 17. mars fikk god tilslutning, da man jo hadde et interessant foredrag, vente. Og man blev ikke skuffet. Lektor frk. Tiberger talte om forfatteren Arne Garborg, hans bøker og hans innstilling til kristendommen. Og hun forstod tilfulle å gi sine tilhørere en klar forståelse av denne manns liv, hans kampe og ærlige søken etter sannheten, som for ham syntes så vanskelig å finne. Det greie veldokumenterte foredrag høstet da også velfortjent bifall. Frk. Ingeborg Endresen gav til beste en munter Bergenshistorie, fremført som vanlig kvikt illustrerende. En hyggelig aften.

M. R.

ARENDAL. — Ny kirke, nytt skolehus og nytt menighetslokale er fortiden vår menighets store drøm. Men viljen er her — som så ofte ellers — større enn evnen. De store summer er vanskelige å opdrive, og så må man skrape sammen i det små. Det var vel for en del dette, som gjorde, at pater Leo bad oss katolikker anmode slekt og venner om å møte op til vår fastelavnsfest. Og at de fulgte innbydelsen med glede var lett å konstatere, for jurylokalet var fylt til trengsel av voksne og barn, da festen ved 5-tiden tok sin begynnelse. Der blev ydet megen morsom og vakker underholdning av små og store og deilig musikk fikk vi av ingeniør Bang, assistert av sin unge sønn og to andre kunstnere. Etterpå var der ekte fastelavnsfest-traktement og med musikk og loddtagnin fortsatte den hyggelige fest til alles udelte glede og hygge til man skiltes med en hjertelig takk til søstrene for all deres store strev.

I. H.

HAMAR. — Den 10. februar hadde St. Olavsforbundets lokalforening den glede å høre et meget interessant foredrag av førstefullmektig Ivar Ruyter om «Et besøk hos Trappistene.» i en meget livlig og av og til spøkefull tone fortalte han om sine opplevelser hos munkene. Han gav uttrykk for sin beundring for deres strenge liv som ikke svarer til de almindelige forestillinger her i landet. Lysbilledene bekreftet hans uttalelser om munkenes askese. Foredrag blev hørt med stor oppmerksomhet, både av katolikker og utenforstående. — Ikke mindre interessant var pater Le Breton's kåseri om «Den hellige Sogneprest av Ars: Jean-Maria Vianney», som vi hørte den 13. ds. Pateren skildret på en både enkel og rørende måte sogneprestens heltemodige arbeide for å gjenopvekke en nesten helt avkristnet menighet. Ars blev som bekjent valfartssted allerede mens J. M. Vianney ennå var levende og han måtte sitte i timevis i skriftestolen for å forsone med Gud de syndere som strømmet til den lille landsbykirke. — Noen lysbilleder illustrerte foredraget som høstet stort bifall.

Tilhører.

STABEKK. — St. Olavsforbundets lokalledd, Stabekk, hadde torsdag den 14. ds. atter innbudt til foredragsaften. Denne gang med sin egen populære formann herr Frithjof Wasler som foredragsholder. Emne: «Trier og slagmarken ved Verdun». Viceformannen, herr pater de Paepe, ønsket den fulltallige forsamling velkommen og gav derefter ordet til herr Wasler, som — i lett kåserende form — fremførte sitt foredrag på en meget interessant og underholdende måte. Foredraget var ledsaget av en rekke utmerket gode lysbilleder. Herr ing. Henriksen passet med vanlig elskverdighet lysbuleg-apparatet, som forøvrig også er konstruert (ved denne leilighet ytterligere forbedret) av ham. — Meget interessant var det på denne måte å gjøre nærmere bekjentskap med Trier, denne gamle historiske by (anl. av keiser Augustus)

ved Mosels bredd, rik på minnesmerker fra Romertiden. Trier som jo er en altoverveiende katolsk by (biskop-by) — med nærmere 70,000 innbyggere — besidder naturligvis mange kirker, delvis meget gamle og med uvurderlige kunstsaker. I en av de eldste kirker måtte vi særlig beundre noen praktfulle takmalerier. Et mektig inntrykk gjorde den (ved Kristi legemsfest) nærsagt endeløse prosisjon av geistlige og menighet. På et av fotografiene fra Kristi legemsfest kunde vi blandt geistligheten gjenkjenne vår uforglemmelige avdøde biskop Fallize. — Fra slagmarken ved Verdun fikk vi se mange interessante og gripende bilder, alle mer eller mindre preget av krigens gru og redsler, — skyttergravsbil- leder, masse-graver, minnesmerker over falne o.s.v. Av særlig uhygges-gripende virkning var et billede hvor man kunde se bajonettene stikke op av jorden med visse mellomrum. Der var en hel avdeling soldater i sin tid blitt levende begravet ved bombardementet, og — så hadde graven fått bli stående slik . . . Pater de Paepe takket på alles vegne for det utmerkede foredrag under den varmeste tilslutning fra tilhørerne. — Til slutt vil vi takke fru ingeniør Henriksen for alt hennes personlige arbeid for disse festers vellykkede forløp.

Ad.

— og derute

BERLIN. — Biskop Bares' plutselige død beskjeftiger fremdeles tankene. Ennu dagen før han døde hadde han vært i full vigør og arbeidet som vanlig uten å akte på et mindre svakhetsanfall som han hadde hatt om onsdagen under et møte med det biskoppelige råd, men som hadde hatt en helt forbigående karakter. Fredag formiddag blev han plutselig syk og hans huslæge beordret ham straks innlagt på St. Hedwigs sykehus. Der var imidlertid intet å gjøre. To ganger i løpet av eftermiddagen avla den pavelige nuntius Orsenigo ham et besøk — den siste gang for å overbringe ham den hellige Faders velsignelse, idet paven var blitt telegrafisk underrettet om biskopens sykdom. Om kvelden forsamledes alle medlemmene av domskapitlet sig om dødsleiet og biskopen av Osnabrück, dr. Berning, som også opholdt sig på sykehuset, meddelte ham den siste salvelse. Ennu innen denne Jesu-Hjerte-fredag var til ende utåndet biskopen. Dødsårsaken var en indre forblødning med påfølgende blodpropp. — Berlinerpressen bringer sympatiske og ærbødige nekrologer. Kardinalstatssekretær Pacelli har i paven navn sendt et kondolansetelegram — likeledes har Hitler telegrafisk uttalt sin deltagelse. — Som den avdøde biskops kapitularkvikar er utnevnt generalvikar dr. Steinmann som også fungerte i denne egenskap for to år siden efter biskop Schreibers død. — Biskop Bares er blitt bisatt i St. Hedwig-katedralens krypt ved siden av sin forgjenger.

BASAR PÅ HAMAR. — St. Karl Borromeussøstrene på Hammar holder basar på St. Torfinns Klinik fra 23. mars til 1. april. Der utlodes mange pene håndarbeider og andre ting. Mest oppmerksomhet vil nok en moderne funkisvilla for et dukkehjem vekke. 6 værelser, bad og innlagt elektrisk lys over hele huset, der beboes av en familie på 6 stk., samt tjener og chauffør. Søstrene har skåret alle møbler i tre. Den kan vinnes for 10 øre. Det er sikkert mange av søstrenes venner også her i Oslo som vil vise disse avholdte søstre sin taknemlighet ved å kjøpe lodder.

Arabella.

Redaktør: Mgr. Irgens

Jac. Olsens Boktrykkeri, Telefon 12699, Storgaten 28. Oslo.